

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 75.

Vydána dne 18. srpna 1923.

Obsah: (171. a 172.) 171. Nařízení o prozatímní úpravě obecního zřízení na Podkarpatské Rusi. —
172. Vyhláška, již se stanoví počátek činnosti okresního soudu ve Zlíně.

171.

Vládní nařízení ze dne 7. srpna 1923

o prozatímní úpravě obecního zřízení na Podkarpatské Rusi.

Vláda republiky československé nařizuje podle § 3, odst. 8., zákona ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z. a n. (ústavní listiny československé republiky), § 16 zákona ze dne 31. března 1920, č. 233 Sb. z. a n., o prozatímní úpravě správy měst s regulovaným magistrátem na Slovensku, a § 1 vládního nařízení ze dne 27. července 1920, č. 476 Sb. z. a n., o prozatímní úpravě správy politické v území Podkarpatské Rusi:

I. Města Užhorod a Mukačevo.

§ 1.

(1) V Užhorodě a v Mukačevu provádí se volba městského zastupitelstva, rady a všech komisí podle ustanovení zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád volení v obcích republiky československé, a zákonů jej doplňujících s odchylkami v tomto nařízení obsaženými.

(2) Volených členů městského zastupitelstva je 42.

§ 2.

Volba starosty a jeho náměstků děje se tímto způsobem:

Městské zastupitelstvo volí ze sebe pětičlenné městské předsednictvo. Volba předsednictva koná se hlasovacími lístky; každý člen zastupitelstva smí hlasovati jen pro jednu osobu. Byla-li by na hlasovacím lístku napsána dvě nebo více jmen, počítá se hlas ve prospěch osoby na prvním místě napsané.

Škrtná jména se nepočítají. Za zvolené do městského předsednictva považuje se těch pět, kteří obdrželi poměrně nejvíce hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje los. Župan určí z osob takto zvolených starostu města. Z ostatních členů předsednictva jsou ti dva, kteří obdrželi největší počet hlasů, náměstky starostovými. Zbývající dva členové městského předsednictva mohou býti starostou pověřeni jeho zastupováním v jednotlivých případech anebo oborech jeho působnosti.

§ 3.

(1) Jestliže starosta zemře, vzdá se aneb z důvodů zákonem ustanovených pozbude úřadu anebo po dobu delší čtyř měsíců úřadu nekoná, musí býti znovu provedena na zbytek volebního období volba městského předsednictva.

(2) Nastanou-li tytéž okolnosti u některého z ostatních členů městského předsednictva, volí na místo něho nového člena ta skupina členů městského zastupitelstva, na jejíž listině byl tento člen zvolen do městského zastupitelstva.

§ 4.

Starosta má ve věcech samosprávy (vnitřních záležitostí) města totéž postavení, které měl dosud měšťanosta podle zák. čl. XXII/1886 uh. s tou odchylkou, že starosta nepodléhá disciplinárnímu řízení podle §§ 90 až 108.

§ 5.

(1) Župan může starostu a jeho náměstky, kteří poruší hrubě své povinnosti aneb je trvale zanedbávají, zbaviti úřadu. Sesadí-li župan starostu a jeho náměstky, aneb nemohou-li tito z důvodů zákonných vykonávati svůj úřad, pověří až do nastoupení nového

starosty výkonem funkcí starostových některého člena městského zastupitelstva.

(2) V případě tomto, jakož i v případě uvedeném v § 3, odst. 1., jest župan povinen svolati nejdéle do čtyř týdnů městské zastupitelstvo k nové volbě městského předsednictva.

§ 6.

(1) Starosta má nárok na přiměřenou odměnu na dobu svého úřadování, jejíž výši ustanovuje městské zastupitelstvo. Městské zastupitelstvo může také náměstkům povolit na dobu jich úřadování přiměřenou odměnu.

(2) Usnesení tato nabývají platnosti schválením župana, který je oprávněn určit výši odměny přiměřené poměrům. Kdyby městské zastupitelstvo odmítlo učiniti opatření ve smyslu odst. 1. a nechalo bezvýsledně projíti lhůtu čtyř týdnů po napomenutí jemu daném, může župan, jestliže toho zájem veřejný aneb důležité důvody vyžadují, sám taková opatření učiniti.

§ 7.

(1) Městská rada skládá se ze čtrnácti volených členů. Volenými členy městské rady je pět členů městského předsednictva (§ 2), kteří se čítají těm volebním skupinám, kterým náleží.

(2) Zbývajících devět volených členů městské rady volí se volenými členy zastupitelstva podle § 64 zák. č. 75/1919 Sb. z. a n.

(3) Kromě těchto volených členů jsou dalšími členy městské rady hlavní městský notář (jeho zástupce) a jeden člen městského notářského úřadu, jím určený.

(4) Odborníci v § 13 uvedení jsou oprávněni zúčastniti se schůzí městské rady s hlasem poradním, a jeden z nich, jež určí hlavní městský notář, je dalším členem městské rady.

§ 8.

Městská rada připravuje a vykonává usnesení městského zastupitelstva ve věcech samosprávy a vede běžnou hospodářskou správu města, městských ústavů a podniků, jakož i nadací a fondů městem spravovaných, projednává rozpočet a závěrečné účty před jich předložením městskému zastupitelstvu.

§ 9.

(1) Městský notářský úřad, jehož přednostou je hlavní městský notář, skládá se ze státních úředníků (§§ 14 až 20), které při-

děluje ministr vnitra, a to pokud jde o úředníky odborné, v dohodě s příslušným odborným ministrem.

(2) Hlavního městského notáře zastupuje konceptní úředník hodnostní třídou nejvyšší, jestliže župan neučiní jiného opatření.

(3) Zasedání notářského městského úřadu mohou se s právem hlasovacím zúčastniti starosta a nejvýše dva členové městského předsednictva, jím určení. Záležitosti, které se mají vyřizovati kolegiálně, budou, pokud není o tom zákonného ustanovení, určeny nařízením; až do další úpravy jsou rozhodování kolegiálnímu vyhrazeny jmenovitě tyto záležitosti: vyřizování stavebních záležitostí v první stolici, podávání návrhů o žádostech za udělení domovského práva, rozhodování o zavedení a provedení disciplinárního řízení proti zaměstnancům městským.

(4) Na městský notářský úřad přechází působnost, kterou magistrát měst s regulovaným magistrátem a jeho členové dosud vykonávali, pokud působnost tato není vyhrazena městské radě (§ 8).

§ 10.

Spory o příslušnost mezi městskou radou a městským notářským úřadem rozhoduje župan.

§ 11.

(1) Úředníci městského notářského úřadu mají právo a k žádosti městského zastupitelstva, rady a komisí též povinnost býti přítomni schůzím městského zastupitelstva, rady a komisí a mohou se zúčastniti jednání.

(2) Hlavní městský notář (jeho zástupce) a dva městští notáři jím určení jsou členy městského zastupitelstva a mají kromě případu uvedeného v § 7, odst. 2., též práva jako volení členové zastupitelstva.

(3) Hlavní městský notář (jeho zástupce) má kromě práva odvolání též právo a povinnost žádati, aby opatření nebo usnesení zastupitelstva, rady nebo starosty (jeho náměstků) nebyla provedena, jestliže jimi byl porušen zákon, překročena působnost anebo ohroženo blaho obce, a na jeho zakročení mají s ním býti k tomuto účelu písemně sdělena dotčená opatření neb usnesení. Žádost tato musí býti podána u župana nejdéle ve lhůtě tří dnů od toho dne, kdy hlavnímu městskému notáři na jeho zakročení písemně byla sdělena dotčená opatření nebo usnesení. Hlavní městský notář, předkládáje žádost žu-

panovi, uvědomí o tom zároveň starostu. Župan rozhodne, může-li opatření anebo usnesení, proti němuž byl podán odpor, býti vykonáno.

§ 12.

Členové městského notářského úřadu jsou odpovědní městu podle § 86 zák. č. XXII/1886 uh. s tou změnou, že příslušnost soudu rozhodovati o nároku na náhradu škody nastává pouze tehdy, je-li pravoplatným disciplinárním nálezem vina členů notářského úřadu zjištěna.

§ 13.

Vláda může, jestliže toho vyžadují zvláštní poměry, povolati do městského zastupitelstva místní odborníky z oborů: humanitně-zdravotnického, sociální péče, kulturního, finančně-hospodářského a stavebně-dopravního, a to po jednom z každého oboru s tím omezením, že odborníků těchto nesmí býti více než pět. Odborníci tito mají kromě případu uvedeného v § 7, odst. 2., též práva jako volení členové zastupitelstva.

§ 14.

(1) Působnost, která v městech s regulovaným magistrátem v Podkarpatské Rusi podle uherských zákonů, nařízení a městských statutů náleží

1. měšťanostovi (s výjimkou záležitostí uvedených v § 4),

2. městskému policejnímu kapitánovi,

3. magistrátním radům,

4. hlavnímu notáři,

5. hlavnímu fiskálu,

bude v Užhorodě a Mukačevě ode dne, který určí guvernér Podkarpatské Rusi, obstarávána pouze státními úředníky, ustanovenými podle tohoto nařízení.

(2) Pokud se v tomto nařízení mluví o státních úřednících, vyznačují se tím státní úředníci při městských notářských úřadech v Užhorodě a Mukačevě (§ 1 zákona ze dne 31. března 1920, č. 233 Sb. z. a n., o prozatímní úpravě správy měst s regulovaným magistrátem na Slovensku).

§ 15.

Státní úředníci tito jsou podrobeni zákonům a ustanovením, jež platí pro úřednictvo v ostatních částech republiky, zejména zákonu ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., o slu-

žebním poměru státních úředníků a státního služebnictva (služební pragmatika), nařízením a předpisům k němu vydaným, jakož i všem zákonům a ustanovením, kterými jsou v ostatních částech republiky upraveny služební a zaopatřovací požitky státních úředníků a státního služebnictva (§ 2 zák. č. 233/1920 Sb. z. a n.).

§ 16.

(1) Státní úředníci musí míti způsobilost ke konceptní službě politické správy.

(2) V prvních pěti letech účinnosti tohoto nařízení mohou se svolením ministra vnitra býti ustanoveni státními úředníky také, kdož nemají této způsobilosti (§ 3 téhož zák.).

§ 17.

Počet systemisovaných míst státních úředníků určí ministr vnitra (§ 4 téhož zák.).

§ 18.

Úředníci ustanovení při magistrátech v Užhorodě a v Mukačevě, kteří v den, kdy nařízení toto nabude účinnosti, skutečně vykonávají práce do kompetence magistrátu spadající, a to i ti, kteří byli na své dosavadní místo prozatímně ustanoveni nebo v dosavadním svém úřadě prozatímně potvrzeni, jsou povinni podati do 60 dnů ode dne, kdy toto nařízení nabude účinnosti, u politické správy pro Podkarpatskou Rus žádost za přijetí do státní služby (§ 5 téhož zák.).

§ 19.

Jestliže tito úředníci nepodají do stanovené lhůty žádosti za přijetí do státní služby, má se za to, že se uplynutím lhůty dobrovolně bez jakýchkoliv nároků vzdávají místa dosud zastávaného (§ 6 téhož zák.).

§ 20.

(1) Úředníci ustanovení při magistrátech v Užhorodě a Mukačevě, kteří byli ustanoveni podle uherských zákonů, nařízení a městských statutů před 28. říjnem 1918 a podají sice včas žádost za přijetí (§ 18), avšak nebudou přijati, budou dáni na odpočinek a budou jim poskytnuty zaopatřovací požitky, pokud by na ně měli nárok podle platných uherských zákonů, nařízení a městských statutů.

(2) Bylo-li by však prokázáno, že úředníci tito, když byli již na svých místech úřady republiky Československé třeba prozatímně

ustanovení nebo potvrzení, dopustili se činů proti státu československému, budou bez jakýchkoliv nároků propuštěni a trestně stíháni.

§ 21.

(1) Města Užhorod a Mukačevo jsou povinna přispívat k částečné úhradě nákladů, jež vzházejí státu podle tohoto nařízení. Příspěvek měst těchto stanoví se podle poměru, v jakém jest činnost, kterou orgány uvedené v § 14 obstarávají v oboru správy vnitřních věcí města, k činnosti, kterou tyto orgány obstarávají v oboru správy politické.

(2) Bližší ustanovení budou vydána zvláštním nařízením.

§ 22.

Věcné náklady městského notářského úřadu hradí dotčená města, která též dodají potřebné kancelářské a pomocné síly.

§ 23.

(1) S výjimkou úředníků výtčených v § 14 přísluší obecnímu zastupitelstvu určit počet systemisovaných míst úředníků a zřízců měst Užhorodu a Mukačeva, jakož i jmenovati úředníky a zřízence těchto měst. Usnesení ta vyžadují schválení županova.

(2) Jestliže obecní zastupitelstvo, ačkoli věc byla dána na pořad jeho jednání, neučinilo usnesení zmíněných v odst. 1. do čtyř týdnů ode dne schůze, provede potřebnou systemisaci nebo jmenování župan.

(3) Vláda upraví nařízením služební a zaopatřovací požitky úředníků a zřízců měst Užhorodu a Mukačeva podle zásad, platných pro úpravu služebních a zaopatřovacích požitků státních úředníků a zřízců v ostatních částech republiky.

(4) Úředníci a zřízenci měst Užhorodu a Mukačeva, kteří v den, kdy zákon nabude účinnosti, jsou již při městech těchto ustanoveni podle uherských zákonů, nařízení a městských statutů, musí býti ve svém úřadě potvrzení ministrem vnitra; dokud nebyli potvrzení, nemohou svých úřadů nastoupiti ani vykonávati. Stran potvrzení těchto úředníků a zřízců sluší postupovati podle obdoby ustanovení §§ 18 až 20 (§ 13 téhož zák.).

§ 24.

Města Užhorod a Mukačevo jsou povinna uvést své statuty v soulad s ustanoveními tohoto nařízení ve lhůtě, kterou určí guvernér

Podkarpatské Rusi (§ 14, odst. 1., téhož zák.).

II. Město Berehovo.

§ 25.

(1) Město Berehovo přestává býti městem s regulovaným magistrátem ve smyslu zák. čl. XXII/1886 uh., prohlašuje se za velkou obec ve smyslu téhož zák. článku a přiděluje se ke slůžnovskému úřadu v Berehově, na který přejde veškerá agenda patřící do kompetence administrativních a administrativně-policejních úřadů první stolice.

(2) Den této změny stanoví guvernér Podkarpatské Rusi.

III. Velké a malé obce.

§ 26.

Volba obecního zastupitelstva, starosty, náměstků (náměstka) a obecní rady, jakož i obecních komisí koná se ve velkých a malých obcích podle zák. č. 75/1919 Sb. z. a n. a zákonů jej doplňujících.

§ 27.

(1) Obstarávání úkolů státní správy ve velkých a malých obcích (§ 12 vládního nařízení ze dne 18. února 1921, č. 71 Sb. z. a n., o obecních a obvodních notářích v území Podkarpatské Rusi) přináležejí notářovi, jehož opatření ve věcech státní správy jsou obce a jejich orgány povinny provést.

(2) V jiných záležitostech (vnitřní záležitosti obce) přechází dosavadní působnost rychtáře na starostu, představenstva a jeho členů na obecní radu a její členy se zachováním dosavadního spolupůsobení notářův.

§ 28.

(1) Obecní a obvodní notáři jsou povinni zúčastniti se s právem hlasovacím všech schůzí obecního zastupitelstva, obecní rady a komisí, do kterých je musí starosta týmž způsobem zváti jako členy volené.

(2) Obecní a obvodní notáři mají s výhradou práva odporu (§ 11 vl. nař. č. 71/1921 Sb. z. a n.) právo odvolání proti opatřením a usnesením obce a jejích orgánů.

§ 29.

Obecní a obvodní notáři jsou zodpovědní obcím podle § 86 zák. čl. XXII/1886 uh. s tou změnou, že příslušnost soudu rozhodovati

o nároku na náhradu škody nastává jen tehdy, jestliže je pravoplatným disciplinárním nálezem vina obecního anebo obvodního notáře zjištěna.

IV. Přechodná ustanovení pro města.

§ 30.

(1) Ustanovení §§ 18 až 20 tohoto nařízení platí též pro úředníky magistrátu města Berehova, které se stane velkou obcí.

(2) Pokud úředníci magistrátu měst Užhorodu, Mukačeva a Berehova nebudou do státní služby převzati, nenastoupí pensionování těchto úředníků v tom případě, jestliže budou podrženi za městské úředníky, k čemuž se vyžaduje potvrzení županova.

V. Všeobecná ustanovení.

§ 31.

Město Berehovo má právo označovati se jako město.

§ 32.

Vedoucí obecní a městští úředníci konceptní a odborní mají právo a povinnost zúčastniti se s hlasem poradním všech schůzí zastupitelstva, rady a komisí, pokud jde o otázky spadající do oboru služby, pro který byli ustanoveni.

§ 33.

Hlavní slůžný a v městech Užhorodě a Mukačevě župan jest oprávněn uložit starostovi (náměstkovi), který povinnosti svoje zanedbává, pořádkovou pokutu do 5000 Kč a může uznati obec povinnou k náhradě útrat vzniklých tím, že starosta přes zákonnou povinnost opominul vykonati opatření, která mu byla nařízena na základě platných ustanovení.

§ 34.

Župan má s vyloučením jakéhokoliv oprávněného prostředku právo rozpustiti obecní zastupitelstvo, v kterémžto případě zároveň učiní opatření o dočasné správě obecních (městských) záležitostí.

§ 35.

(1) Úředníci při městech a obcích, kteří nejsou úředníky státními, podléhají v případech menších provinění pořádkovým trestům starosty a v případech těžkých disciplinárních provinění disciplinárnímu řízení, které podle zásad platných pro státní úředníky bude upraveno nařízením.

(2) Do vydání tohoto nařízení zůstávají dosavadní předpisy v platnosti.

§ 36.

Ministr vnitra v dohodě s ministrem financí jest zmocněn poskytnouti některým městům, která ze státních prostředků dostávala podpory podle ustanovení zák. čl. LVIII/1912 uh., zák. čl. IX/1917 uh. a zák. čl. XV/1917 uh. a která odpadnutím těchto podpor byla by vážně ohrožena, po dobu pěti roků podpory v té částce, o kterou přiděly ze státních daní podle zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 334 Sb. z. a n., kterým se přikazuje samosprávným svazkům výnos některých státních daní a mění se v Čechách, na Moravě a ve Slezsku sazba domovní daně třídní, jsou menší než podpory, které by těmto obcím patřily podle uvedených uherských předpisů.

§ 37.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedením jeho pověřují se všichni členové vlády.

Švehla v. r.

Dr. Beneš v. r.

Bečka v. r.

Srba v. r.

Dr. Hodža v. r.

Tučný v. r.

Novák v. r.

Habrman v. r.

Šrámek v. r.,

též za ministra Dra Dolanského.

Malypetr v. r.,

též za ministra Udržala.

Dr. Franke v. r.,

též za ministra Stříbrného.

Bechyně v. r.,

též za ministry Dra Markoviče a Dra Kállaye.

172.

Vyhláška ministra spravedlnosti ze dne 7. srpna 1923,

jíž se stanoví počátek činnosti okresního soudu ve Zlíně.

Počátek činnosti okresního soudu ve Zlíně, zřízeného nařízením bývalého ministerstva spravedlnosti ze dne 9. května 1913, č. 81 ř. z., stanoví se na den 1. října 1923.

Šrámek v. r.

za ministra Dra Dolanského.